

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 292

гр. Враца, 31.05.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на тридесет и първи май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Васил П. Ганов

при участието на секретаря Галя Цв. Иванова
в присъствието на прокурора К. Мл. Т.
като разгледа докладваното от Васил П. Ганов Частно наказателно дело № 20231400200410 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 437, ал.2 НПК и е образувано въз основа на молба от л.св. К. П. Н., изтърпяващ наказание "лишаване от свобода" в Затвора - гр. Враца, с искане да бъде освободен условно предсрочно от неизтърпяната част от наложеното му наказание лишаване от свобода.

Към молбата са приложени писмени доказателства – становище от началника на Затвора - гр. Враца със справка за изтърпяната част от наложеното наказание и неизтърпения остатък, доклад за оценка на риска от рецидив и вреди по чл. 155 ЗИНЗС, план на присъдата и личното затворническо досие на осъдения.

В съдебно заседание осъденият лично поддържа молбата с изложените в нея доводи и прави искане да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на остатъка от наложеното му наказание.

Представителят на Затвора гр. Враца - Р. В. - ЗНРНОД изразява становище за неоснователност на молбата, като излага съображения, че осъденият с поведението си не е дал доказателства за своето поправяне. Представя актуална справка за изтърпяното наказание лишаване от свобода и размера на неизтърпения остатък от това наказание.

Участващият в съдебното производство прокурор от ОП - Враца дава становище за неоснователност на молбата, с оглед на което прави искане същата да не бъде уважавана.

Окръжният съд, след като изслуша страните в процеса и провери

представените по делото писмени доказателства, намира молбата за неоснователна по следните съображения:

С присъда по НОХД № 149/19г. по описа на ОС - Видин К. Н. е признат за виновен и осъден на 6 години лишаване от свобода за престъпление по чл. 149, ал.5, т.3 вр. ал.1 вр. чл.29, ал.1 от НК и чл.151, ал.1 от НК.

Началото на изтърпяване на постановената присъда е от 09.10.2019г.

Към 31.05.2023г. Н. е изтърпял: фактически 3 години, 7 месеца и 22 дни, предварителен арест 11 месеца и 5 дни и от работа 6 месеца и 27 дни, или всичко 5 години, 1 месец и 24 дни, с остатък от 10 месеца и 6 дни.

При първоначално изготвената оценка е регистриран висок риск от рецидив - 113 точки. Дефицитни стойности са маркирани в зоните:

- настоящо правонарушение - осъден за извършено сексуално правонарушение по отношение на лице, попадащо в уязвима група - малолетни момичета, което е част от утвърден модел на извършване на престъпления;

- отношение към правонарушението - не е критичен към криминалното си поведение. Липсва потенциал за разбиране на факторите, довели до престъплението. Изразената мотивация за промяна на досегашния начин на живот е е формален характер;

- взаимоотношения - израства в неблагоприятна семейна среда. В семейното обкръжение има близки, които са криминално проявени. Слаби родителски умения и лош пример за подражание;

- управление на финансите и доходите - разполага с достатъчно финансов ресурс в условията на МЛС - постоянни доходи от получаваната пенсия и редовни парични записи. Задоволява основните си нужди, но финансовата подсигуреност е причина и за неадекватни модели на изразходване на средствата - участие в хазартни игри;

- начин на живот и обкръжение - интегриран в среди с криминална насоченост, податлив на негативното им влияние. Склонен към безразсъдно и рисково поведение;

- злоупотреба с алкохол - има история в миналото на системни злоупотреби, в резултат на които са и прояви с деструктивен характер;

- злоупотреба с наркотици - зависимост към ПАВ, включван в метадонова

програма при предишен престой. С наложени дисциплинарни наказания за употреба на наркотици в затвора при настоящия престой;

- междуличностни проблеми - агресивен модел при реализиране на престъпленията. Склонен към същите прояви и в условията на контрол. С примитивни социални умения, често реагира първично, което е причина за неразбирателства с останалите л. св.;

- умения за мислене - липсва потенциал за разпознаване на проблемите и разрешаването им по законосъобразен начин. Слаби способности за предварително обмисляне на действията и евентуалните последствия от тях.

Рискът от вреди по време на изтърпяване на наказанието е отчетен като среден за служителите и за останалите лишени от свобода. Обуславя се от ниския праг на търпимост, което е предпоставка за възникване на напрежение във взаимоотношенията с останалите лишени от свобода. С наложено дисциплинарно наказание за нарушение от такъв характер. Не е имало случаи на грубо отношение спрямо служители, но предвид слабия самоконтрол са възможни агресивни реакции.

Рискът от суицид и самоувреждане е нисък. Не се констатира такива мисли и чувства, които да предпоставка за автоагресивни действия.

Рискът от бягство и укривателство е нисък. В криминалното минало не фигурират осъждания за отклонение от охраняема среда, които да индикират такива прояви.

Рискът от вреди за обществото е отчетен като такъв със средни стойности след освобождаването. Тези стойности се определят от извършеното настоящо правонарушение и криминалната история. Реализираните престъпления са със сексуален и агресивен характер, включително и убийство. Рискът е насочен към уязвима група - малолетни момичета и случайни непознати. Злоупотребата с алкохол и ПАВ, негативното влияние на криминални среди са фактори, отключващи рисково поведение и пречка за вземане на законосъобразни решения в условията на неконтролирана среда и под тяхно въздействие този риск би могъл да се повиши.

Заложените в плана на присъдата цели и задачи са:

1. Приемане на отговорността за собственото поведение. Съобразяване с режимните изисквания, възприемане на установени правила.

2.Осъзнаване на негативното влияние на близкото обкръжение, като фактор повлияващ деструктивните му прояви.

3.Поставяне на основни цели в бъдеще. Разпознаване на проблемите и намиране на подходи за избягването им. Участие в корекционна програма.

При изготвените последващи ревизии на оценката от рецидив на 22.11.2021г. се отчетло покачване на стойностите до 114, 120 и отново понижаване до 114 точки. В условията на затвора рискът от вреди останал среден за служителите и останалите лишени от свобода. Рискът от самоувреждане и суицид също запазил ниските си стойности, тъй като по време на престоя в охраняема среда не е имало индикиращи фактори за подобен тип поведение. Среден се запазил и рискът от вреди за обществото. Тези стойности се определят от извършеното настоящо правонарушение и криминалната история. Реализираните престъпления са със сексуален и агресивен характер, включително и убийство. Рискът е насочен към уязвима група - малолетни момичета и случайни непознати. Злоупотребата с алкохол и ПАВ, негативното влияние на криминални среди са фактори, отключващи рисково поведение и пречка за вземане на законосъобразни решения в условията на неконтролирана среда и под тяхно въздействие този риск би могъл да се повиши.

Настоящата оценка на риска от рецидив, изготвена на 19.10.2022г. е 114 точки. Рискът от рецидив остава висок. Няма промяна в стойностите на риска от вреди за всички категории.

До момента от изтърпяване на присъдата се проследява както цялостното поведение на л.св. Н., така и желанието му за преосмисляне и промяна на досегашния начин на живот и ангажирането му с мероприятия за осмисляне на свободното време.

По време на престоя в затвора с осъденият е работено по следните цели и задачи:

- Мотивация за промяна на престъпното поведение, за което са провеждани индивидуални беседи;

- Съхраняване на позитивни социални контакти с близките;

- Предлагане на възможности за пълноценно оползотворяване на свободното време, чрез включване в образователен процес, поради ясно

изразените дефицити в зоната „Образование и обучение“. С л.св. Н. са провеждани мотивационни разговори да бъде записан за ученик през учебната 2023/2024 година, но същият отказал тази възможност, защото не виждал полза от повишаване на грамотността си.

Лишеният от свобода Н. е постъпил в Затвора-Враца на 23.07.2019г. Първоначално е бил разпределен в група за осъдени лица в корпуса на затвора. На 20.02.2023г. по негова молба е преместен в ЗОЗТ „Бойчиновци“. Същият е с ниски позиции в затворническата общност. В групата контактува с ограничен кръг лишени от свобода, без да създава трайни приятелства. Не декларира дискриминационни нагласи. Няма данни за участие в субкултурните процеси. Пасивен е към провежданите организирани прояви. Предпочита да прекарва времето в спалното си помещение. Привидно демонстрира съобразяване с установените правила, но не е склонен да съдейства на пенитенциарните служители.

По време на престоя си в затвора, лишеният от свобода Н. има наложени пет дисциплинарни наказания. Не е награждаван, поради липса на системни положителни прояви.

По отношение на извършеното престъпление лицето все още не проявява нужната критичност. Не осъзнава вредното влияние на обкръжаващата среда върху цялостното му поведение, което би намалило вероятността от реализиране на нови прояви с подобен характер и в бъдеще.

Лишеният от свобода Н. не дефинира ясно необходимостта от намиране на подходяща работа в условията на свобода, с цел финансова независимост и покриване на нужди от първа необходимост, което би намалило риска от реализиране на нови деструктивни прояви. Липсата на формирани трудови навици и конкретни професионални умения също повлияват в голяма степен вероятността от извършване на нови правонарушения след освобождаването от затвора.

По отношение на извършените деяния липсва саморефлексия и критичност. Не е налице личностов ресурс за изграждане на вътрешен коректив и устойчиви нагласи в подкрепа на законосъобразно поведение след освобождаване.

Лишеният от свобода К. Н. формално е съгласен с договорените дейности от плана на присъдата, но на практика няма желание и настойчивост за

тяхното реализиране.

В обобщение на горното, следва да се посочи, че според затворническата администрация към настоящия момент Н. не отговаря на изискванията по чл.439а НПК. Обосновава се необходимостта от продължаване на корекционната работа с него в условията на затвора за трайна положителна промяна и постигане на целите по чл.36 от НК.

Съгласно легалната дефиниция, дадена в чл.439а, ал.1 НПК, обстоятелствата, сочещи за положителната промяна у осъдения по време на изтърпяване на наказанието са доброто поведение, участието в трудови, образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за въздействие, общественополезни прояви. Разпоредбата на ал. 2 на чл.439а НПК изрично предвижда, че доказателствата за поправянето се установяват от оценката за осъдения по чл.155 ЗИНЗС и от работата по индивидуалния план за изпълнение на присъдата по чл.156 от същия закон.

В случая, от данните по делото е видно, че не са налице и двете законови предпоставки за УПО. Н. е изтърпял фактически по-голямата част наложеното му наказание, но същият с поведението си не е дал достатъчно доказателства за своето поправяне. Видно от доклада за оценка на риска от рецидив и вреди, договорените дейности, отразени в плана продължават да се усвояват, като са налице препоръки за индивидуално-корекционната работа с лишения от свобода, насочени към настъпване на трайна положителна промяна и постигане на целите по чл.36 от НК.

Всичко това е основание да бъде постановен отказ на молбата на осъдения за условно предсрочно освобождаване от неизтърпяната част от наложеното му наказание.

Съгласно императивната норма на закона осъденият не може да подаде нова молба за УПО преди изтичане на 6-месечен срок от постановяване на настоящето определение.

При горните съображения и на основание чл. 441 НПК, вр. чл. 70, ал.1 НК, Врачанският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на осъдения К. П. Н., с ЕГН:***** за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на неизтърпяната част на наложеното му наказание "лишаване от свобода" в размер на 6 /шест/ години, с остатък от 10 /десет/ месеца и 6 /шест/ дни.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в 7-дневен срок от днес.

Препис от определението след влизане в сила да се изпрати на Затвора гр. Враца.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____